

ANDREÆ
VALLENSIS,

VULGO

DEL VAULX ANDANENSIS,
J. U. D. ET IN ALMA ACADEMIA LOVANIENSI
SS. Canonum Professoris Ordinarii,

PARATITLA
JURIS CANONICI,
SIVE

DECRETALIUM
D. GREGORII PAPÆ IX.

SUMMARIA AC METHODICA EXPLICATIO.

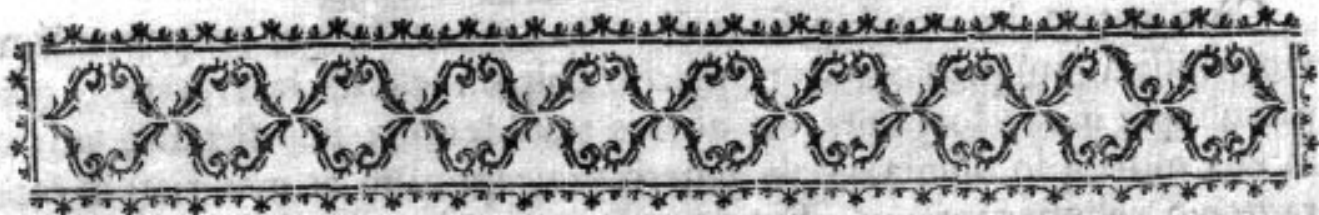
Opus novum, Scholæ ac Foro, & Decretis Concilii Tridentini accommodatum.

EDITIO NOVA, cui accessit D. ANN. SCHNORREMBERG
Comment. in Eiusdem Juris Regulas.

COLONIÆ ALLOBROGUM,
Sumptibus FRATRUM DE TOURNES.

M. DCC. LIX.

AD LECTOREM.

CUM omnium, non modò Philosophorum, sed & Jurisconsultorum sententiâ receptum sit, ut in tradendis disciplinis à primis principiis, & ab aliis, quæ universaliora sunt, initium sumatur, hincque paulatim ad altiora procedatur, donec ad ultima scientiæ artisve perveniatur fastigia; nec aliter scientiæ vel artis alicujus studiosi, quàm hisce gradibus, ad veram solidamque eruditionem pertingere valeant, jure optimo à Serenissimis Belgii Principibus constitutum fuit, ut in hac nostra Lovaniensi Academia non minùs ad sacrorum Canonum scientiam adspirantibus, quàm ad Legum cognitionem animum applicantibus, Institutiones prælegerentur: quæ non modò prima juris Pontificii principia contineant, sed totum velut corpus atque universalem illius cognitionem exhibeant, & quarum ductu juris Candidati, ne à recto studiorum cursu in avia perducantur, veluti Thesei quodam filo ad altiora ejusdem scientiæ penetralia feliciter contendant.

Cùm verò ea provincia mihi demandata esset, omneque jus, quo utimur, versetur aut circa personas, aut circa res, aut circa actiones, & judicia, cœpi primò quidem totum Jus Pontificium Institutionesque in tres partes, quatuor tamen libris ad instar Institutionum Imperialium comprehensas, dividere: in quarum prima, præmissis nonnullis de juris derivatione, ejusque divisionibus, subdivisionibus, membrorumque singulorum naturâ, proprietate, conditionibus, atque inter se tum comparatione tum distinctione de personis agebam Ecclesiasticis; in secunda, de rebus; in tertia, de actionibus & judiciis. Eumque ordinem pluribus annis secutus sum, donec quibusdam suadentibus, satius fore, magisque è re juventutis, si ordinem amplecterer Decretalium, quo juvenus Juri Pontificio data opera, Librorum ac Titulorum ordini & continuationi assuesceret, cœpi deinceps, obsecutus horum consilio, ea quæ pro maxima parte diverso ordine tradideram, ad ordinem Decretalium, non sine magno labore, revocare.

ANDREÆ del VAULX J. U. D.

& SS. CANONUM Professoris Ordinarii,

PARATITLA,

SIVE

SUMMARIA ET METHODICA EXPLICATIO

DECRETALIU

D. GREGORII PAPÆ IX.

PROOEMIUM.

§. I.

Acceptiones Juris variæ, & origo illius.

- 1 *Jurisperiti diligentissimi etymologiarum investigatores.*
- 2 *Juris acceptiones & derivationes variæ.*
- 3 *Jus à Justitia rectè dici, secundum Jurisperitos, 4.*
- 5 *Satisfit Grammaticarum regulæ & objectioni.*

QUONIAM, Ulpiano J.C. teste in l. 1. D. de Justitia & Jure, Juri operam daturum prius nosse oportet, unde Juris nomen descendat? * eaque ab antiquo cum Philosophorum tam Jurisperitorum consuetudo semper fuit, ut diligentissimè inquirerent etymologiam nominum, & cur unaquæque res hoc illud nomen sortita esset, eò quod no-

Vallensis Paratitla Jur. Can.

mina, si rectè imposita sint, ex eodem naturæ fonte, quo ipsarum rerum definitiones, hauriantur, sintque rerum ipsarum cognoscendarum instrumenta: non abs te me facturum putavi, si acturus de Jure Canonico, aliud exordiar; & priusquam ad Titulos librorum Decretalium veniam, nonnulla de Juris derivatione, ejusque divisionibus, subdivisionibus, membrorumque singulorum natura, proprietate, conditionibus atque inter se tum comparationibus tum distinctionibus, præmiserò. Eòque magis, quod secundum Cicer. lib. 1. Off. omnis, quæ à ratione suscipitur de re aliqua institutio, debeat à definitione proficisci, ut intelligatur, de quo disceptatur.

Idèdque, ut inde exordium capiam, sciendam, quod, prout juris sunt variæ acceptiones, de quibus Paulus J. C. in l. penult. D. de Just. & Jure, & Joan. Andreas in Novella. Non est novum de reg. juris: ita & secundum eas va-

REGULÆ JURIS CANONICI

PER VARIAS QUÆSTIONES,
& casus, ex ipsis Regularum Visceribus
resolutos explicatæ,

A B

Admodum Reverendo & Eximio Domino

D. A N N O N E
SCHNORREMBERG,

CANDIDI ORDINIS PRÆMONSTRATENSIS,
Ecclsiæ Steinfeldensis Canonico, in Alma
Universitate Colonienfi SS. Theologiæ Doc-
tore, Professore Ordinario & Publico, Exa-
minatore Synodali, & Collegii S. Noberti
intrà Coloniam Præsede.

OPUS JURIS UTRIVSQUE CANDIDATIS
perquàm utile.